БУГУН ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИГА 60 ЙИЛ ТЎЛДИ

ТУПРОҒИНГ ХАЗИНА, БАХТИНГ БИР ЖАҲОН, СОВЕТЛАР ЮРТИДА СЕНГА ЁР ИҚБОЛ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 206 (8446). ● 27 октябрь, 1984 йил ● ШАНБА Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ — СОВЕТ ХАЛҚИ ДАВЛАТ БИРЛИГИНИНГ ТИМСОЛИ БЎЛГАН, БИРГАЛИКДА КОММУНИЗМ ҚУРИШ УЧУН БАРЧА МИЛЛАТЛАР ВА ЭЛАТЛАРНИ ЖИПСЛАШТИРГАН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ СОСТАВИДА ТЕНГ ҲУҚУҚЛИ РЕСПУБЛИКАДИР.

(Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Конституциясидан).

МЕҲНАТ, ТАРАҚҚИЁТ, ШОН-ШУҲРАТ ЙЎЛИ

1939 ЙИЛ 1956 ЙИЛ 1972 ЙИЛ 1974 ЙИЛ 1980 ЙИЛ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида СССР саноатининг шу йил тўққиз ойи мобайнидаги иши якунларини муҳокама қилди. Мажлисда маҳсулот реализация қилиш планини барча министрликлар ва иттифоқдош республикалар бажарганлиги қайд этиб ўтилди. Ишлаб чиқаришнинг ўсиши йиллик топшириқдаги 3,8 процент ўрнига 4,1 процентни ташкил этди ва бунга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Шу билан бирга партия комитетларининг, министрликлар ва идораларнинг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг эътибори бир қанча корхоналар билан бирлашмалар ўтган ойларда, шу жумладан сентябрь ойида ўз имкониятлари даражасида ишламаганликларига жалб этилди, 1984 йилги планни адо этиш ҳамда қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун йўл қўйилган қолоқликни тезроқ бартараф этиш зарурлиги уқтириб ўтилди. Саноатнинг 1984 йил январь—сентябрь ойларидаги иши якунлари тўғрисидаги ахборот матбуотда эълон қилинади.

Сиёсий бюро СССР Министрлар Советининг мамлакатимизда машинасозликни автоматлаштириш вазифаларини ҳал этиш учун зарур бўлган рақамли программа билан бошқариладиган замонавий системалар жуда кўплаб ишлаб чиқариладиган ва юксак даражада автоматлаштирилган корхоналарни жадал барпо этишни таъминлашга қаратилган таклифларини кўриб чиқиб, қўллаб-қувватлади.

Ўрток А. А. Громиконинг Ироқ Республикаси Бош министри ўринбосари ва ташқи ишлар министри Т. Азиз билан ўтказган музокаралари натижалари маъқулланди. Шу муносабат билан Совет-Ироқ муносабатларини, жумладан, иқтисодий соҳада муносабатларни янада ривожлантириш ижобий аҳамиятга эга эканлиги қайд этиб ўтилди. Яқин Шарқ можаросини ҳар жиҳатдан бартараф этишга ва Ироқ билан Эрон ўртасидаги урушни тўхтатишга эришиш масалалари юзасидан Совет Иттифоқининг принципиал позицияси ўзгармас эканлиги таъкидланди. Ироқ билан Эрон ўртасидаги урушнинг тўхтатилиши шу мамлакатлар халқларининг ҳаётий манфаатларига мос келган бўлур эди.

Сиёсий бюро ўрток М. С. Горбачевнинг ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари К. Хагер билан КПСС ва ГБСП ўртасидаги қардошларча ҳамкорликни янада чуқурлаштиришга бағишланган суҳбати тўғрисидаги ахборотини кўриб чиқди.

Ўрток В. В. Гришиннинг КПСС Москва шаҳар комитети делегациясининг Югославияга қилган сафари якунлари тўғрисидаги ахбороти маъқулланди. Делегация Белград фашист босқинчиларидан озод қилинганлигининг 40 йиллиги билан боғлиқ тадбирларда иштирок этган эди.

Ўрток Г. А. Алиевнинг Москвада ўтган Совет-Япония «Давра столи» конференциясида япон жамоатчилиги делегациясининг раҳбар группаси билан учрашуви тўғрисидаги ахбороти тингланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида Совет Иттифоқи ички ва ташқи сиёсатига оид бошқа баъзи масалалар юзасидан ҳам қарорлар қабул қилинди.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

26 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко билан МХРП Марказий Комитети Бош секретари, МХР Министрлар Советининг раиси Ж. Батмунх ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда: совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Г. В. Романов; Монголия томонидан — МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХРП Марказий Комитети секретари Д. Моламжамс, МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХРП Марказий Комитети секретари Ц. Намсрай иштирок этдилар.

К. У. Черненко КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошириш соҳасида КПССнинг фаолияти тўғрисида монгол ўртоқларга ахборот берди. Экономика самарадорлигини ошириш, халқ хўжалигини бошқариш системасини такомиллаштириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва шу асосда совет халқининг моддий ҳамда маънавий эҳтиёжлари яна ҳам тўлиқроқ қондирилишини таъминлаш борасидаги тадбирларнинг аҳамияти қайд этиб ўтилди.

Ж. Батмунх МХРП XVIII съездининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида, МХРП Марказий Комитетининг навбатдан ташқари 8-пленумидан кейин партия ўтказаётган ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишлар ҳақида, яратилган иқтисодий потенциалдан янада самарали фойдаланиш, қишлоқ хўжалигини барқарор юксалтириш тадбирлари тўғрисида сўзлаб берди. Катта-катта социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда Совет Иттифоқи бераётган ҳар томонлама ёрдамнинг муҳимлиги таъкидланди. Монгол халқи ана шу вазифаларни бажариш соҳасида меҳнат қилмоқда.

Музокаралар вақтида сиёсий, иқтисодий, маданий соҳалар ҳамда бошқа соҳаларда Совет-Монголия ҳамкорлигини янада ривожлантириш ва чуқурлаштиришнинг асосий йўналишлари муҳокама қилинди. Томонлар социалистик интернационализм принципларига содиқ бўлган КПСС билан МХРП партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида бузилмас қардошларча иттифоқ ҳамда дўстликни бутун чоралар билан мустаҳкамлашга қаратилган йўлни бундан буён ҳам қатъият ва изчиллик билан ўтказаверишларини билдирдилар.

Халқаро проблемаларни муҳокама қилиш чоғида империализм, биринчи навбатда АҚШ империализми ашаддий реакцион кучлари сиёсатининг хавф-хатари ортиб бораётганлиги қайд этиб ўтилди. Томонлар Осиёдаги вазиятга алоҳида эътибор бердилар. Улар шу вазиятни соғломлаштиришга доир амалий тадбирларни рўёбга чиқариш ниҳоятда зарур эканлигини таъкидладилар, Совет Иттифоқи, Монголия Халқ Республикаси, бошқа социалистик давлатларнинг маълум таклифларини амалга ошириш бунга кўмаклашган бўлур эди.

Музокаралар қардошларча дўстлик ва сидқидиллик, муҳокама этилган барча масалалар юзасидан тўла якдиллик вазиятида ўтди.

Музокараларда, совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари О. Б. Рахманин, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг МХРдаги элчиси С. П. Павлов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. В. Шарапов; Монголия томонидан — МХРП Марказий Комитетининг аъзоси, МХРП Марказий Комитети халқаро алоқалар бўлимининг мудири Ц. Балхажав, МХРП Марказий Комитетининг аъзоси, МХРнинг СССРдаги элчиси Ц. Гурбадам, МХРП Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Р. Бата ҳам бор эдилар.

(ТАСС).

АЖОЙИБ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

БАЙКАЛ-АМУР ТЕМИР ЙЎЛ МАГИСТРАЛИ ҚУРИЛИШИ ВА УНИ ИШЛАТИШДАГИ БАРЧА ИШЧИЛАРГА, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАРГА, ПАРТИЯ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА, ТЕМИРЙЎЛЧИ ЖАНГЧИЛАРГА, БАРЧА ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Байкал-Амур темир йўл магистралининг асосий темир йўл изини ёткизишни туғаллаш ҳамда унинг бошидан-охиригача поездларнинг иш ҳаракатини очиш юзасидан партия XXVI съездининг қарорлари, олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисидаги хабар КПСС Марказий Комитетида зўр мамнуният билан кутиб олинди. Қурилишнинг барча қатнашчиларини меҳнатдаги шу ажойиб ғалаба билан сидқидилдан табриклаймиз. Байкал-Амур темир йўл магистралининг қурилиши ҳақли равишда совет халқининг буюк зафарлари солномасига ёзилади.

Янги қудратли транспорт артерияси мамлакатимиз, айниқса Шарқий Сибирь ва Узоқ Шарқ экономикасини ривожлантириш, бу регионларда катта-катта территориал— ишлаб чиқариш комплекслари барпо этиш, бой табиий ресурсларни халқ хўжалиги оборотига жалб этиш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

БАМ трассасидаги қийин шароитларда ўн йил мобайнида жуда катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Қоя тошлар, ўрмонзорлар, ботқоқликлар ва абадий музлик орқали 5000 километр асосий ва станция темир йўл излари ўтказилди, 4200 тага яқин кўприк ва бошқа сунъий иншоотлар қурилди. Магистрал объектлари билан бир қаторда иттифоқдош ва автоном республикаларнинг, ўлкалар ва областларнинг оталиқ ташкилотлари кучи билан янги шаҳарлар ва обод посёлкалар қурилмоқда, кадрларнинг мамлакатнинг шарқий районларида мустаҳкам жойлашиб қолиши учун шароит яратилмоқда.

Магистрал қурилмоқда ва ишламоқда. Ундан кўмир ва ёғоч, бинокорлик материаллари, машина-механизмлар ва бошқа юклар ортилган составлар ўтиб турибди.

Минглаб йигит ва қизлар Комсомольск—Амур, Магнитка, Турксиб ва Братск қурувчиларининг шонли анъаналарини давом эттириб, ўзларининг навқирон қалблари амри билан Ленин комсомолининг бош қурилишига келдилар. Улар бу ерда касб-кор маҳоратини ўрганиш билан бирга, ажойиб ҳаёт сабоғини олмоқдалар.

Қисқа вақт ичида қурилишда кўп миллатли жипслашган коллектив вужудга келди, бу коллектив энг мураккаб вазифаларни ҳал этишга қодир бўлиб қолди. Магистрални қураётган барча кишилар шу умумхалқ ишида қатнашганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар.

БАМни бутун мамлакат қурмоқда. Кўпгина республикалар, ўлкалар ва областлар, минглаб корхоналар унинг учун машина ва механизмлар, пўлат излар ва шпаллар, қурилиш конструкциялари юбориб турибди, бошқа муҳим буюртмаларни бажаришмоқда. Уни барпо этишга илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтлари катта ҳисса қўшмоқдалар. Магистралда уй-жой, социал-маиший объектлар қуриш соҳасида оталиқ ташкилотлари катта иш қилмоқда.

Байкал-Амур темир йўл магистрали қурувчиларининг юксак ютуқлари Хабаровск ўлкаси, Бурятия ва Якутия АССР, Амур, Иркутск ва Чита областлари партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қурилишнинг хўжалик раҳбарлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишнинг натижасидир.

Сизлар Байкал-Амур темир йўл магистрали қурилишини туғаллашда, магистрал зонасидаги фойдали қазилмаларнинг жуда бой запасларидан тезроқ фойдаланиш учун янги саноат объектлари қурилишида бундан буён ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қиласизлар, севикли Ватанимиз бахт-саодати йўлида янги зафарларга эришасизлар, деб ишонч билдирамиз.

Азиз ўртоқлар, сизларга сиҳат-саломатлик, социалистик мажбуриятларни, 1984 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришда муваффақиятлар тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

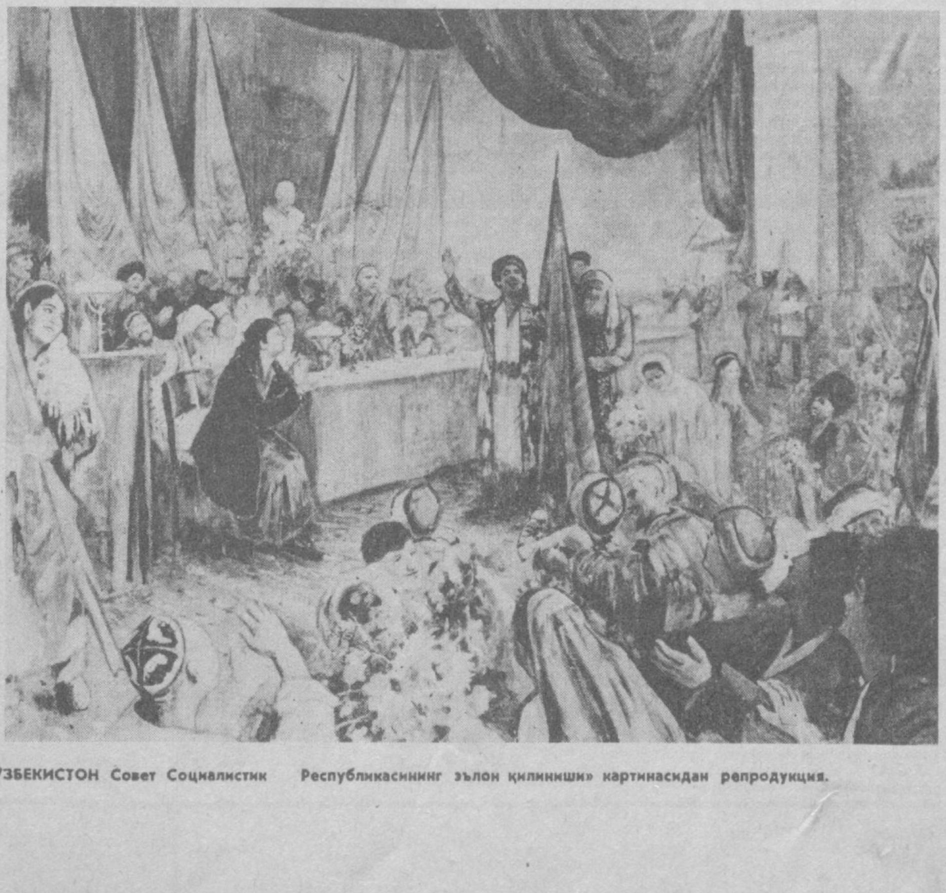

● «ЎЗБЕКИСТОН Совет Социалистик Республикасининг эълон қилиниши» картинасидан репродукция.

АКТИВ ҲАЁТИЙ ПОЗИЦИЯ РУҲИДА ТАРБИЯЛАЙЛИК

Ўзбекистон партия комитетлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари мудирларининг 26 октябрь куни Тошкентда иш бошлаган семинар-кенгаши янги ўқув йилида сиёсий ва иқтисодий таълим системаси олдида турган вазифаларга бағишланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева семинар қатнашчилари ҳузурида «КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўрток К. У. Черненко нутқлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XVII пленумларининг қарорлари асосида ғоявий-тарбиявий ишнинг актуал масалалари» тўғрисида доклад қилди.

Семинар қатнашчиларининг нутқларида марксча-ленинча ўқишни янада такомиллаштириш, машғулотлар мазмунининг қарши пропаганда йўналишини кучайтириш йўллари муфассал кўриб чиқилди. Пропагандистларни тайёрлашнинг назарий ва методик савиясини ошириш, айрим проблемаларни ўрганишга доир таълимни кенг кўламда жорий этиш чоралари муҳокама этилди.

Машғулотлар мавзусини меҳнат коллективларининг ҳаёти билан боғлашни мустаҳкамлаш, тингловчиларни актив ҳаётий позиция руҳида, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, уларнинг сиёсий ҳушёрлигини ошириш проблемалари семинар-кенгаш ишида алоҳида ўрин олди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари бир қанча район партия комитетларида сиёсий маориф кабинетларининг иши билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

БУГУН ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР ОИЛАСИДА

Бугун бутун республикамизда бўлгани каби областимизда ҳам навбатдаги ягона сиёсий кун ўтказилади. Партия комитетларининг сиёсий докладчилари саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхозлар ва совхозлар, муассасаларда «Ўзбекистон — СССР халқларининг қардош оиласида» мавзусида суҳбатлар ўтказилади.

Бугунги ягона сиёсий кун Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган бўлиб, унда республикамизнинг қардош халқлар оиласида экономика ва маданиятни юксалтиришда эришган муваффақиятлари ҳақида гап боради.

1924 ЙИЛ

● Илгари ҳатто мих ҳам ташиб келтирилган, саноати бўлмаган республика ҳозир қудратли индустриал потенциалга эга. Бу ерда эндиликда ишлаб чиқаришнинг юздан кўпроқ тармоғи, 1700 га яқин йирик саноат корхонаси бор. Йирик ёқилғи-энергетика базаси, қора ва рангли металлургия, химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик вужудга келтирилди.

● Ўзбекистонда бир кечаю-кундузда ўрта ҳисобда 92,7 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинмоқда, 17,8 минг тонна минерал ўғит, 25 та пахта териш машинаси, 83 минг жуфт чарм пойабзал, 178 та рўзғор холодильниги ишлаб чиқарилмоқда, 15,6 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилмоқда.

ОЛТМИШ ЙИЛ —

● Умумиттифоқ меҳнат тақсимотида Ўзбекистон пахта, пилла етиштириш, пахта тозалаш машина-ускуналари ишлаб чиқариш жиҳатидан биринчи ўринни эгаллаб турибди.

Олти миллион тонналик марра республика пахтакорлари учун энди норма бўлиб қолмоқда. Ғоят қимматли ингичка толали пахта етиштириш кескин кўпайди. Архив маълумотларига мувофиқ, 1924 йилда 16 декабрда атиги 12 миллион 295 минг пуд пахта тайёрланган эди. Бу — салкам 200 минг тоннадир.

● Ўзбекистон Компартияси 1927 йилда хотин-қизларга нисбатан феодал бойларча муносабатда бўлиш сарқитларига қатъий ҳужум эълон қилди. Ҳозир республика халқ хўжалигида 1 миллион 678 минг нафар хотин-қиз ишламоқда. Улардан 78 мингдан кўпроқ киши Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланган, 118 нафари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган. Хотин-қизлардан 3200 киши фан доктори ва кандидатлик илмий даражасига эга.

● Ҳозир Ўзбекистон деҳқонлари қудратли техникага таяниб иш кўрмоқдалар. Республика қишлоқ хўжалигининг барча энергетика қувватлари ҳозир қарийб 25 миллион от кучини ташкил этади. Бу эса ҳар бир ходимга 12,6 от кучи тўғри келишини билдиради. 1940 йилда эса қишлоқ хўжалигининг энергетика қувватлари атиги 1 миллион 555 минг от кучига баравар эди.

ҚУДРАТЛИ ИНДУСТРИЯ ЎЛКАСИ

Назрулла МАННОПОВ,

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бригада бошлиғи, КПСС XXVI съезди делегати, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

РЕСПУБЛИКАМИЗ индустриясининг бугунги қиёфаси ҳақида тўлқинланмасдан ёзиб бўлмайди. У тараққиётнинг шундай чўққиларига кўтарилдики, ривожланиш давомида шундай довонларни босиб ўтдики, унинг таърифтавсифини ўрнига келтиришга сўз тополмайсан, киши. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганига 60 йил тўлган бугунги қутлуғ айёмда саноатимизнинг мисли кўрилмаган миқёсларда юксалганлигини ҳис этиш қалбларни қувончларга тўлдиради, у билан ғурурланиш ҳиссиётини янада кучайтиради.

Шуни ўйлар экансан ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошираётган Коммунистик партиямизнинг бу ғамхўрлиги, раҳнамолигига яна бир бор тасаннолар айтгинг, чуқур миннатдорчилик изҳор этгинг келади.

Бугунги қутлуғ байрамда республикамиз саноатининг ярим асрдан кўпроқ илгариги аҳволини бир кўз олдингизга келтиринг-а! Унинг ниҳоятда қолоқлиги, тўла маънодаги индустрия йўқлиги намоён бўлади. Ўрта Осиёда миллий чегараланишлар ўтказилиб, бошқа қардош республикалар қатори Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ташкил этилганида экономикаси жуда аянчли ҳолда эди, ҳатто чор Россиясининг чекка ўлкаси бўлган 1913 йилдагига нисбатан ҳам инқирозга юз тутган эди. Биринчи жаҳон уруши, Гражданлар уруши вақтида мавжуд саноат корхоналарининг кўпчилиги вайронага айланган, борлари ҳам ёлчитиб ишламасди. Бунинг учун хомашё ва материаллар етишмасди.

Миллий чегараланиш бўлганда Туркистондаги саноат корхоналарининг салкам бешдан уч қисми бизнинг республикамизга ўтган эди. Уларда 1924—1925 йилларда бор-йўғи 228 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган эди. Асосан маҳаллий хомашёни қайта ишлашга мўлжалланган заводлардан иборат бўлган индустриямиз бир ёқлама кўринишга эга эди. Уларда ҳам ишлаб чиқариш жуда содда бўлиб, барча жараёнлар асосан қўл кучи билан бажариларди. Бу чоризмнинг барча ўлкалари қатори Туркистонни ҳам қолоқ, саводсиз, хомашё етказиб берувчи ўлка сифатида сақлаб қолишдан иборат мустамлакачилик сиёсати оқибати эди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси қуёшидан баҳраманд бўлган ўлкамизда, айниқса, республика ташкил этилганидан кейин саноатимиз тез суръатлар билан ривожлана борди. Кўҳна тарих учун денгиздан томчидек қисқа муддатда у асрларга тенг йўлни босиб ўтиб, қашшоқ ўлкадан халқ хўжалигининг барча тармоқлари, шу жумладан индустрияси барқ уриб камол топган диёрга айланди. Улуғ доҳий Ленин ташкилотчиси бўлган КПСС ва Совет давлатининг бекиёс ғамхўрлиги туфайли Шарқда машъал бўлиб қолган, йўқсилларга нажот, социалистик тараққиёт йўлини кўрсатиб берган қуёшли республикамиз, унинг таркибий қисми бўлган Тошкент областимизда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи барпо этилди.

Индустриянинг бундан олтмиш йил илгари умуман бўлмаган қатор етакчи тармоқлари вужудга келтирилди. Фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида ускуналанган, ишлаб чиқариш жараёнлари юксак даражада механизациялашган юзлаб бирлашмалар, комбинатлар, завод-фабрикалар ишлаб турипти. Уларда халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун мингларча хил турли-туман маҳсулотлар, рўзғор буюмлари ишлаб чиқарилмоқда.

Ҳозирги вақтда саноат корхоналари коллективлари бутун 1924 йилда тайёрланганига баравар миқдордаги саноат маҳсулотини икки кундан ҳам камроқ вақт ичида ишлаб чиқармоқда. Индустриямиз ходимларининг ақлзаковати, қадоқ қўллари, фидокорона меҳнатлари билан давр талабларига тўла жавоб берадиган газламалар ва минерал ўғитлар, самолётлар, тракторлар, экскаваторлар, қудратли пахта териш машиналари, мураккаб электротехника ва радиоэлектрон аппаратлар, химия, тўқимачилик асбоб-ускуналари тайёрланмоқда.

Республикамиз саноат ишлаб чиқаришининг айрим соҳалари бўйича мамлакатимизда етакчи ҳисобланади, жаҳон миқёсида олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турипти. Мамлакатимиз бўйича пахта териш машиналари, чигит экиш сеялкалари, пахта тозалаш машина-механизмлари ишлаб чиқариш фақат республикамизда йўлга қўйилган.

Улуғ Октябрь революциясига қадар ўша вақт мезони бўйича ҳам ҳатто арзимаган майда-чуйда иш қуроллари, ҳатто мих, кетмонни ҳам, четдан олиб келишга мажбур бўлган республикамиз эндиликда йирик экспортчиларнинг бирига айланиб қолди. Ўзингиз тасаввур қилиб кўринг-а, ҳозирги вақтда мавжуд саноат корхоналарининг 180 таси ўз маҳсулотларини чет элларга ҳам етказиб бермоқда. Фақатгина пойтахт областимиз ўз саноат маҳсулотларини бепоён Ватанимизнинг ҳамма бурчакларидан ташқари жаҳоннинг саксонга яқин мамлакатига жўнатмоқда. Ўзбекистон саноат маҳсулотини экспорт қилиш бўйича мамлакатда учинчи ўринни эгаллаб турипти.

Саноатчиларимиз республика экономикасининг етакчи тармоғи бўлиб қолган индустриянинг тез суръатлар билан ривожлантириш ҳақидаги оталарча ғамхўрликка жавобан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллик қутлуғ тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олдилар. Шу йилнинг ўтган даврида саноат маҳсулотини реализация қилиш планлари ортиғи билан адо этилди. Республикамиз саноати ходимлари бундан буён ҳам коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этиш, она-Ватанимиз куч-қудрати ва халқимиз фаровонлигини оширишга муносиб ҳисса қўшишга астойдил ҳаракат қиладилар.

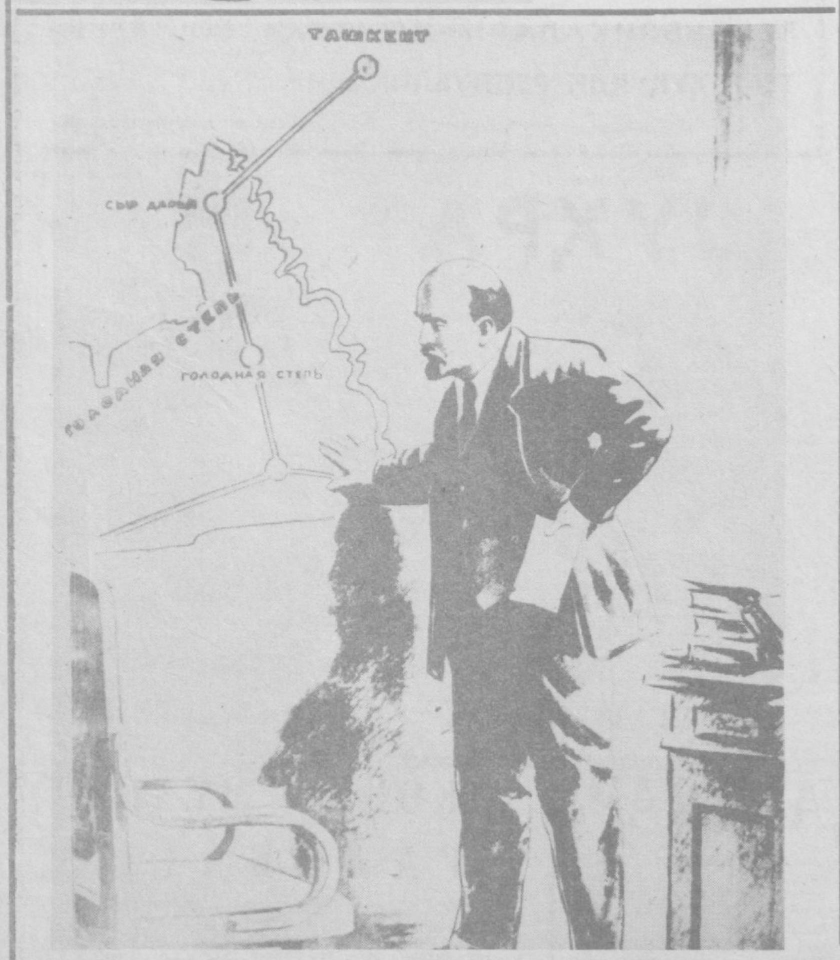

ДОҲИЙМИЗ Ўрта Осиё республикаларини ривожлантиришга доимо катта эътибор бериб келган. Республикамизда суғориш ишларининг йўлга қўйилиши, биринчи университет таъсис этилиши ва бошқа муҳим воқеалар Владимир Ильич Ленин номи билан боғлиқдир. Суратда: В. И. Ленин Туркистон харитаси олдида.

Тошкент метрополитени иккинчи навбатининг юбилей объекти ҳисобланган биринчи участкасида поездлар ҳаракатини йўлга қўйишга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Ушбу суратда янги участканинг «Навоий» станциясини кўриб турибсиз.

А. Мальцев фотоси.

СЎЗ — ЮБИЛЕЙОЛДИ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИГА

О. ИКМАТОВА,
Янгийўл пойабзал фабрикаси ишчиси, КПСС XXVI съезди делегати

Фарзандларимиз бежирим либослар кийиб юришидан кўзи қувонмайдиган киши бўлмаса керак. Биз кичкинтойларга, ўз навбатида катталарга ҳам қувонч улашаётганимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Фабрикамиз болалар пойабзалини ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Ўтган тўққиз ойда областимиздаги жами фабрикаларда 3 миллион 704 минг жуфт чарм-пойабзал тайёрланибди. Лекин шуни ишонч билан айтаманки, шулар ичидаги энг сифатли, энг бежирими болалар оёқ кийимларидир.

Куни кеча ўнлаб илғорлар юбилейга атаб зиммаларига олган мажбуриятларни бажариб, келгуси йил ҳисобига ишлай бошлаганликларини маълум қилдилар. Демак, яна минглаб оилаларга қувонч улашилди. Ҳар байрамни ана шундай кутиб олгинг келади.

* * *

Й. ЛИСИЙ,
«Ташметрострой» қурилиш тресті проходкачилар бригадаси бошлиғи

СССР халқлари қардош оиласида ўзининг муносиб ўрнини олган серқуёш республикамиз ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи ҳам етиб келди.

Тўйга тўёна билан деган ажойиб нақл бор. Трестимиз азаматлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг юбилей тўйига муносиб тўёна ҳозирладилар: қарийб олти километрга чўзилган ер ости йўли фойдаланишга тахт қилиб қўйилди. Яна бешта ер ости қасри — «Навоий», «Ўзбекистон», «Космонавтлар проспекти», «Ойбек», «Тошкент» станциялари яратилди.

* * *

Ҳ. АБДУЖАББОРОВ,
Бекободдаги 16-автокорхона бригада бошлиғи, Ленин, Октябрь Революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери

Бугун ҳар бир меҳнат кишиси амалга оширилган ишларни сарҳисоб қилади. Юбилей шодиёнасига нималар билан келганини билдиради. Ўзим ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қила бошлаганимга анча бўлди. Бригада пудратига ўтиб ишлашимиз ана шундай ютуқларга олиб келди. Автокорхонамизда ана шу тажрибамизни ўрганувчи республика илғор тажриба мактаби ишлай бошлади.

Турли область, шаҳар ва қишлоқлардан тажрибамизни ўрганишга автотранспортчилар келишяпти. Бу ерда орттирилган тажриба келгусида уларга қўл келаётганлиги, графикдан ўзиб меҳнат қилишни таъминлаётганлиги бизни чексиз, қувонтиради. Шу боисдан ҳам бригадамиз транспортчиларининг юбилей мусобақаси ғолиблари қаторида тилга олиниши бежиз эмас. Чунки барча транспортчиларнинг ютуғида уларнинг озми-кўпми ҳиссалари бор, албатта.

УЛУҒ ДЎСТЛИКНИНГ

ИНСОНИЯТ ҚАДИМ ЗАМОНЛАРДАН халқларнинг қардошлиги, ҳамдўстлиги ва ҳамкорлигини орзу қилиб келган. Ана шу эзгу орзуларнинг реал ҳақиқатга айланиши — ижтимоий ҳаётнинг миллатлараро муносабатлар сингари энг мураккаб проблемасининг адолатли ҳал қилиниши К. Маркс ва Ф. Энгельс таълимотининг собитқадам давомчиси В. И. Ленин номи билан, у ташкил этиб, революцион жангларда чиниқтирган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси фаолияти билан узвий боғлиқдир.

Маълумки, ишчилар синфи манфаатларини ифодалайдиган идеология — пролетар интернационализми марксизм билан дунёга келди. Пролетар интернационализмининг моҳиятини К. Маркс ва Ф. Энгельс «Коммунистик партия манифести»да жуда аниқ ифодалаб бердилар. «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган жанговар чақириқ планетамиз узра янграган дақиқадан бошлаб пролетар интернационализми ижтимоий ва иқтисодий озодлик учун кураш майдонига чиққан ишчилар синфининг асосий шиорига айланди.

В. И. Ленин ўз революцион ва илмий-назарий фаолиятининг аввал бошиданоқ К. Маркс ва Ф. Энгельс таълимотига таяниб, миллий масалага ғоят катта эътибор берди. У марксистик ғояларни империализм даврининг янги тарихий шароитларига тадбиқан ривожлантира бориб, миллий масалага доир мукаммал ва мунтазам таълимотини яратди. Пролетар интернационализми принципларини пухта таърифлаб ва асослаб берди, партиянинг бу соҳадаги назарияси, программаси ва сиёсатини ишлаб чиқди, буларни социализм учун революцион кураш вазифалари билан маҳкам боғлади.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси пролетар интернационализми ғояларининг тантанаси бўлди. У миллий муносабатлар характерини тубдан ўзгартириб юборди. Жамият ҳаётини социалистик асосда қайта қуриш учун биргаликда курашиш жараёнида миллатчилик хурофотлари ва ўзаро ишончсизлик каби иллатлар бартараф қилиниб, улар ўрнини дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамга асосланган янги муносабатлар эгаллади.

«Октябрь революцияси, — деб таъкидлайди ўртоқ К. У. Черненко, — **туб социал проблемани ҳал этиш, кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини тугатиш билан бир вақтда миллий проблемани ҳам ҳал қилиб берганлиги, миллий зулмнинг ҳамма формалари ва кўринишларини йўқотганлиги сабабли, мамлакат миллатлари ва элатларининг реал тенг ҳуқуқлилигини таъминлаганлиги сабабли бизнинг давлатимиз ўтган йиллар мобайнида юксак даражада ривожланган экономика ва миллий маданиятга эга бўлган қудратли социалистик давлатга айлана олди».**

ЛЕНИНЧА ДОНО МИЛЛИЙ СИЁСАТ, Коммунистик партия меҳнаткаш омма онгига қунт билан сингдириб келган интернационал дўстлик, биродарлик ғоялари амалда қандай натижалар берганлигини Ўзбекистон ССР мисолида яққол кўриш мумкин.

Партия Ленин ташаббуси билан миллий чекка ўлкаларни иқтисодий, маданий ва социал-сиёсий жиҳатдан ривожлантириш масаласини жадал амалга оширди. Мамлакатдаги барча халқларнинг, биринчи навбатда улуғ рус халқи, унинг ишчилар синфининг илгари қолоқ бўлган халқларга кўрсатган ҳар тарафлама ва муттасил ёрдами муваффақиятнинг энг муҳим шарти бўлди. Рус халқи, унинг ишчилар синфи бу ёрдамни ўзининг муқаддас, интернационал бурчи, деб билди.

Миллий чекка ўлкаларнинг амалдаги тенгсизлигини тугатиш ва уларнинг индустриал тараққиётини таъминлаш йўлларини белгилаб берган партия съездларининг қарорларига мувофиқ Ўрта Осиё республикаларига, жумладан Ўзбекистонга жуда кўплаб фабрика ва заводлар бадалсиз берилди, Россиянинг марказий шаҳарларидан тажрибали ишчилар, инженер-техник ходимлар, олимлар, ўқитувчилар, хўжалик ходимлари, маданият арбоблари юборилди. Совет Шарқи республикаларига мамлакатнинг марказий шаҳарларидан нефть маҳсулотлари, тошкўмир, чўян, пўлат, бинокорлик материаллари, машиналар, станоклар, бошқа асбоб-ускуналар жуда кўп миқдорда жўнатилиб турди.

Совет Ўзбекистонини индустриялаштириш йилларидаги қардошларча ёрдам ва ҳамжиҳатликни тасдиқловчи жуда кўп конкрет мисолларни келтириш мумкин. Маълумки, урушдан олдинги беш йилликлар гиганти «Чирчиқстрой» республикамизни индустриялашнинг ёрқин саҳифаларидан биридир. Ана шу гигантнинг бунёдга келишига бутун мамлакат ёрдам берди, десак сира муболаға бўлмайди. Урал ва Сибирь корхоналари меҳнаткашлари металл, ёғоч ва бошқа ускуналарни ўз вақтида етказиб бердилар. Умуман мамлакатнинг 200 га яқин завод ва фабрикаси Ўзбекистон буюртмаси бўйича «Чирчиқстрой» учун зарур ускуна ва материалларни тайёрлаб берди. Москва, Ленинград ва Украинанинг саноат корхоналари турбиналар, электрохимия, химия ускуналари ва бошқа механизмларни муддатидан илгари жўнатиб турдилар. Қурилишда ўзбек, рус, украин, қозоқ, тожик, корейс, татар ва бошқа кўпгина миллатларнинг вакиллари елкама-елка туриб ишладилар.

Урушдан олдинги атиги ўн уч йил ичида Ўзбекистоннинг ўзида 500 дан ортиқ йирик саноат корхонаси фойдаланишга топширилди. Ана шуларнинг ҳаммасида ҳам юқоридаги каби қардош халқларнинг дўстона ёрдами, ҳамкорлиги, муруввати изларини кўрамиз.

ОЛМАЛИҚ мис эритиш заводида турли миллат вакиллари елкама-елка туриб меҳнат қилишмоқда. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақада Матқул Дадаков ва Александр Иванович Христюковлар (суратда) ғолиблар қаторидан ўрин олдилар. Улар шонли юбилей шарафига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

В. Сироткин фотоси.

ЎТМИШДА ВА ҲОЗИР

● ИККИ хил сурат — икки хил тақдир. Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар хотин-қизларимиз ҳатто ёруғ дунёга ҳам чачвон орқали қарар эдилар. Кўчалардаги паранжи ёпинган аёллар (чапдаги сурат) оддий воқелик эди.

ҲОЗИР эса аёлларимиз коммунизмнинг актив қурувчиларидир. Улар ижтимоий ҳаётимизда фаол иштирок этмоқдалар. Республикамизда 45 мингга яқин хотин-қиз Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советлар депутатларидир. Ўзбекистонлик 78 минг аёл СССР орден ва медаллари билан мукофотланган. Республикамизда донгдор тўқувчилар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Л. Казанцева ва Б. Жўраевани ҳамма яхши билади. Ўнгдаги суратда улар шогирдлари билан.

ЎзТАГ ва В. Молгачев фотолари.

ЮКСАЛИШ ЙИЛЛАРИ

● Соғлиқни сақлаш соҳасида катта муваффақиятларга эришилди. Революцияга қадар ҳозирги Ўзбекистон территориясида 997 ўринли 63 та касалхона бор эди. Ҳозир республикада 191 минг ўринли 1165 та касалхона бор. 2351 та поликлиника ишлаб турибди. Салкам 50 минг врач ва 140 минг нафар ўрта медицина ходими меҳнаткашларга хизмат кўрсатмоқда.

● «Вестник воспитания» журнали 1906 йилда Туркистонда саводсизликни тугатиш учун 4 минг 600 йил талаб қилинади, деб ёзган эди. Лекин Совет ҳокимияти ўз тузатишларини киритди: ҳозир Ўзбекистон ССРда 9,5 мингга яқин мактаб бўлиб, буларда тўрт миллиондан кўпроқ киши ўқимоқда.

● Тошкент области Ўзбекистон ССРнинг энг муҳим иқтисодий районидир. Бу ерда 400 га яқин йирик саноат корхонаси жойлашган. Республикада ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотлари умумий ҳажмининг 42 процентн улар ҳиссасига тўғри келади. Жаҳоннинг 80 мамлакатига жўнатилаётган саноат маҳсулотларига «Тошкентда тайёрланган» тамғаси босилади.

● Совет ҳокимияти йилларида республикада жами тиражи 1 миллиард нусхадан зиёд бўлган қарийб 81 минг номдаги китоб ва брошюра нашр этилди. Революцияга қадар бу ерда атиги битта кутубхона бор эди. Ҳозир эса Тошкентнинг ўзида 200 дан кўпроқ кутубхона бор.

● Ҳозир Узбекистонда 30 та профессионал театр ишлаб турибди. Бу театрларнинг саҳналарида ўзбек, рус, тожик, татар ва уйғур тилларида спектакллар қўйилмоқда. Ўтган йили бу театрлар спектаклларини қарийб 5 миллион киши томоша қилди. Республикадаги 36 та музейни ҳар йили 4.671 минг киши келиб кўрмоқда. 4.264 та клуб муассасаси меҳнаткашларнинг маданий дам олишини ташкил қилмоқда.

«ОҚ ОЛТИН»НИНГ ОЙДИН ЙЎЛИ

Ўзбекистон ССР гербида пахта чаноқлари тасвирини ҳам кўрасиз. Бу — бежиз эмас. Пахта ўзбек халқининг шон-шуҳрати, қардош халқлар олдидаги интернационал бурчидир. Совет Иттифоқида етиштириладиган пахтанинг 64 проценти республикамиз ҳиссасига тўғри келади.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан аввал меҳнат қуроллари мола, омоч, кетмондан иборат бўлганлиги, ғўза парвариши агротехникаси жуда пастлиги сабабли ҳосилдорлик 10-12 центнердан ошмасди. Ўрта Осиё чоризм империяси составига кирган 1865 йилдан 1917 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон территориясида етиштирилган жами пахта ҳосили 6 миллион тоннани ташкил этган эди. Эндиликда эса бу миқдордаги «оқ олтин» хирмони республикамизда бир йилда уйилмоқда.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ В. И. Ленин Туркистонда суғориш ишларини йўлга қўйиш учун 50 миллион сўм ажратиш тўғрисидаги машҳур Декретга имзо чекди. 1920 йил ноябрида эса Совет ҳукумати Туркистон ва Озарбайжон республикаларида пахтачиликни тиклаш тўғрисида муҳим Декрет қабул қилди. Пахтачиликни ривожлантириш ва СССРнинг пахта мустақиллигини таъминлашда ВКП(б) Марказий Комитетининг 1929 йилдаги махсус қарори ҳам жуда катта роль ўйнади.

Мамлакатимиз тўқимачилик корхоналарини қимматбаҳо хомашё билан етарли миқдорда таъминлаш учун урушдан олдинги беш йилликлар даврида муҳим тадбирлар амалга оширилди. Селекционер олимларимиз серҳосил, сифатли тола олинадиган янги пахта навларини яратдилар. Пахта етиштиришда минерал ўғитлар ва техника воситаларидан кенг фойдаланила бошланди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ҳам пахтачиликни ривожлантиришда катта аҳамиятга эга бўлди. 1941 йилга келиб Ўзбекистонда ялпи пахта ҳосили 1,5 миллион тоннага етди. Яъни 1913 йилдагига нисбатан уч бараварга кўпайди. 1950 йилга келиб республикамиз колхоз ва совхозлари ҳар гектар ердан 20,3 центнердан ҳосил олиб, 2 миллион 225 минг тонналик «оқ олтин» хирмони уйдилар.

КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми қишлоқ хўжалиги барча соҳалари қатори пахтачиликни ривожлантиришда ҳам катта роль ўйнади. КПСС XXIII—XXVI съездларининг тарихий қарорларида Ўзбекистонда пахтачиликни жадал ривожлантириш юзасидан муҳим тадбирлар белгиланди. Айниқса, тармоқни механизациялашга жиддий эътибор берилди. Маълумки, В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида 100 минг трактор ишлайдиган даврни орзу қилган эди. Эндиликда эса фақат республикамиз далаларида 165 мингта турли маркалардаги тракторлар, 37 мингта пахта териш машиналари ва кўплаб бошқа техника воситалари ишлаб турипти. Ўзбекистон ССР машинасозлари ҳар йили қишлоқ хўжалигимизга 17 мингга яқин трактор, 5,5 мингта пахта териш машинаси, минглаб плуглар, сеялкалар, культиваторлар, кўсак чувиш агрегатлари ва бошқа техника воситалари етказиб бермоқда.

«Оқ олтин» хирмонининг йилдан-йилга юксалиб боришида мелиорация ва суғориш ишларига катта эътибор берилаётганлиги ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Революциядан илгари Ўзбекистон территориясида суғориладиган майдонлар 1339 минг гектарни ташкил этарди. Ҳозирги вақтга келиб эса республикамизда суғориладиган экин майдонлари 3.570 минг гектарга етган. Улуғ Ватан урушидан олдинги йиллардаёқ қақраб ётган ерларга сув чиқариш, сунъий сув ҳавзалари яратиш ҳаракати бошланган эди. Бу даврда ҳашар йўли билан 170 дан ортиқ каналлар қурилган эди. Кейинги йилларда бу иш, айниқса, кенг кўламда олиб борилмоқда. Хусусан, ўтган беш йиллик лар даврида Аму—Бухоро, Қарши, Катта Наманган, Андижон каналлари сингари улкан сув шохобчалари, сунъий денгизлардек Тахиатош, Чорвоқ, Учқўрғон гидроузеллари, Оҳангарон, Жиззах, Кампирравот сув омборлари барпо этилди. Умуман, Ўзбекистон ССР ташкил этилгандан буён ўтган олтмиш йил мобайнида республикада сув хўжалиги қурилишига давлат ва колхозлар ҳисобидан 14 миллиард сўмликдан кўпроқ капитал маблағлар сарфланди. Фақат 1981—1983 йиллар мобайнида бу ишларга сарфланган капитал маблағлар ҳажми 1.695 миллион сўмликни ташкил этди.

Республиканинг улкан «оқ олтин» хирмонига пойтахт областининг моҳир миришкорлари муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Тошкентликлар ҳар йили Ватанга 450 минг тонна ва ундан кўпроқ қимматбаҳо хомашё армуғон этишмоқда. «Оқ олтин»дан рекорд ҳосил етиштиришда донг таратган Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Адолат Рўзиматова ва Саодат Гулаҳмедова, Энвер Алиев ва Мария Ковалёва ҳамда бошқа ўнлаб миришкорларнинг номлари бутун республикага маълумдир.

Мўл ва сифатли «оқ олтин» Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигига энг арзигулик, энг катта меҳнат совғаси бўлади. Шунинг учун олтин қўлли пахтакор ва механизаторларимиз ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам етиштирилган мўл пахта ҳосилини қисқа муддатда нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш, 1984 йил планлари ва республика юбилейи шарафига олган социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажариш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар.

Ш. ЗИЁВУДДИНОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти.

1984 ЙИЛ

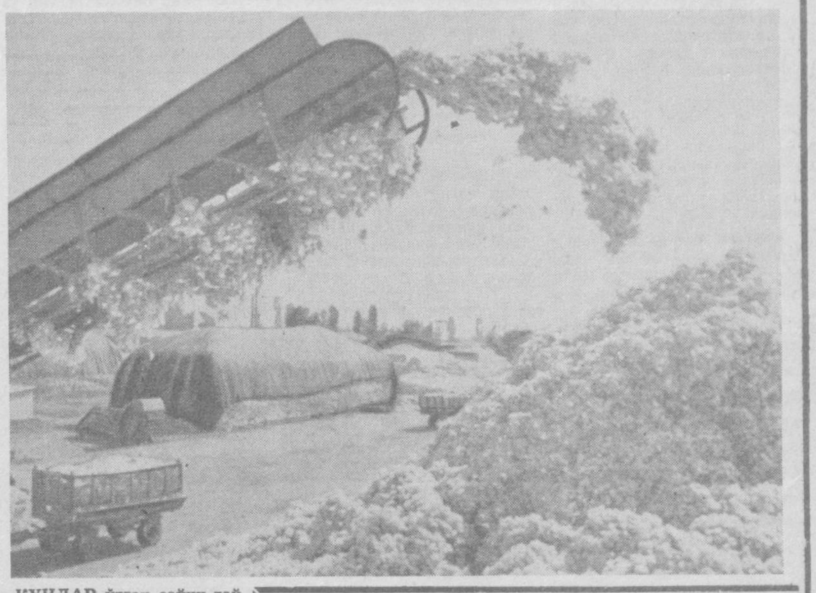

КУНЛАР ўтган сайин тайёрлов пунктларидаги «оқ олтин» бунтлари салмоғи ортиб бормоқда. Республикамиз юбилейи шарафига юксак мажбуриятлар олиб меҳнат қилаётган пахтакорлар байрамга ёруғ юз билан келмоқдалар. Суратда: Коммунистик районидаги «Юқори Чирчиқ» пахта қабул қилиш пунктида. Бу ерда «Политотдел» ва «Ленинский путь» колхозларидан келтирилган пахта бунтларга ғарамланмоқда.

А. Абалян фотоси.

ҲАЁТБАХШ КУЧИ

Капиталистик Ғарбда индустрлаштириш учун 150 йил керак бўлган экан. Коммунистик партиянинг илмий асосланган доно миллий сиёсати, СССР халқлари қудратли оиласи аъзоларининг беғараз ёрдами ва кўмагида Совет Шарқи республикалари, жумладан Ўзбекистон ССР бу улкан ишни атиги 30 йилда амалга ошира олдилар.

Нурафшон кундузи билан зулматга ғарқ тундек бирбиридан фарқ қиладиган мана бу икки хил манзарани таққослаб кўринг. ЎТМИШДА:

патриархал ишлаб чиқариш усули ҳукмрон бўлган феодал тартиблар ўлкаси социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари мустаҳкам қарор топган суверен Совет республикаси бўлиб қолди;

саноати бор-йўғи бир неча ярим ҳунармандчилик корхоналаридан иборат бўлган ўлка эндиликда 100 дан ортиқ тармоқни ўз ичига олган ва замонавий техника билан жиҳозланган 1700 дан зиёд йирик ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, корхона ва комбинатлар ишлаб турган қудратли индустрия республикасига айланди;

омоч билан кетмон асосий иш қуроли ҳисобланган майда, қашшоқ деҳқон хўжалиги ўлкаси эндиликда экономикаси йил сайин мустаҳкамланиб бораётган, юксак даражада механизациялашган, ихтисослаштириш ва агросаноат интеграцияси истиқболини белгилаб бераётган бақувват колхоз ва совхозлар республикаси бўлиб қолди;

аҳолиси деярли ёппасига саводсиз бўлган, нодонлик ва жаҳолат ўлкаси эндиликда 9,5 мингдан ортиқ умумий таълим мактаби, 43 та олий ўқув юрти ва юзлаб ўрта махсус ўқув юртига эга бўлган, илмий муассасалар ва лойиҳалаш - конструкторлик ташкилотлари кенг тармоғи вужудга келтирилган, мазмунан социалистик, шаклан миллий маданият барқ уриб яшнаётган, талантли олимлар, адабиёт ва санъат арбобларининг кўп сонли отряди ўсиб етишган, ёппасига саводхон республикага айланди;

даҳшатли юқумли касалликлар авж олиб, ҳар йили минг-минглаб кишиларнинг ёстиғи қуриб турган ўлка бугунги кунда инсонлар соғлигини сақлашнинг социалистик системаси кенг кўламда ривож топган, ҳаммага текин ва холисона медицина ёрдами кўрсатиладиган республикадир;

ўтмишда одамларнинг ҳаёти ва турмуши, муносабатлари шариат қонунлари ва қуръон ақидалари билан бошқарилган ҳамда меҳнаткаш халқ ҳуқуқдан маҳрум бўлган ўлка эндиликда барча миллат кишиларини кенг, қардошларча дўстликнинг мустаҳкам алоқалари ўзаро жипслаштирган, барча халқ муштарак коммунистик идеаллар билан яшайдиган, одамлар ўртасидаги муносабатлар «Инсон инсонга дўст, ўртоқ ва биродар» принципи асосида қурилган республика бўлиб қолди.

Ҳозирда бирonta миллат, бирonta республика, шу жумладан Ўзбекистон ҳам коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо қилиш борасидаги улкан вазифаларни фақат ўз кучлари билангина ҳал қила олмайди. Масалан, Тошкент электротехника ва кабель заводлари мамлакатимиздаги 100 та корхона билан яқиндан ҳамкорликда ишлайди. Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига эса бошқа иттифоқчи республикаларнинг 400 га яқин корхонаси турли деталлар етказиб беради. «Тошкент трактор заводи» бирлашмасида ишлаб чиқариш суръатларининг мунтасил ўсишига Мелитополь, Хабаровск, Бердичев, Москва ва бошқа шаҳарлар йирик корхоналари салмоқли ҳисса қўшаётирлар.

Совет халқлари интернационал қардошлиги ва ўзаро беғараз ёрдамининг кучи 1966 йилда Тошкент бошига тушган табиий офат зилзила оқибатларини тугатиш жараёнида ўзининг бутун улуғворлиги ва қудратини яна бир бор яққол намоён қилди. Қардош халқлар дўстона ёрдамида республикамиз пойтахтида жами 1 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой бунёд этилди.

Ўзбек халқи ҳам қардош оғалари олдидаги ўз бурчини муносиб бажариб, дўстликка садоқатни ўрнига қўймоқда. Республикамиз вакиллари БАМ ва Атоммаш қурилишларида, Ноқоратупроқ зона ерларини ўзлаштиришда, Тюмень нефтини қазиб чиқаришда қатнашиб, мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётига ҳисса қўшмоқдалар. Республикамиз туркманларнинг сув босган шаҳри Чоржўй ва Грузия пойтахти Тбилисига, Қирғизистон ва Доғистоннинг зилзиладан зарар кўрган шаҳарларига бажонидил ёрдам берди.

* * *

ХУЛЛАС, ҲОЗИР СССРда ўз меҳнати самараларини, табиий бойликларини, ибратли тажрибасини, омилкор мутахассисларини ўзаро баҳам кўрмаётган, барча қардош республикаларда яратилаётган моддий неъматдан, маънавий бойликдан фойдаланмаётган бирonta иттифоқчи республика йўқ. СССР халқлари қардошлик оиласи ҳаётининг ўзига хос хислати, халқларимиз ленинча дўстлигининг кучи, кундалик воқеликка айланган социалистик интернационализм ана шулардан иборатдир.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига пешвоз чиқаётган қуёшли ўлкамизнинг бугунги равнақи, жозибали истиқболи — ижтимоий тузумимизнинг, СССР халқлари монолит бирлиги ва ленинча дўстлиги ҳаётий кучининг ёрқин далилидир.

Т. НАЖМИДДИНОВ.
тарих фанлари кандидати.

ДЎСТЛАРИМИЗ ТАБРИГИ

АЗАЛИЙ ВА АБАДИЙ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ юбилейини биз ивановоликлар худди ўзимизнинг байрамдек шоду ҳуррамлик билан кутиб оляпмиз. Чунки Иваново области ҳаётини, биз тўқимачиларнинг фаолиятимизни Ўзбекистонсиз тасаввур қилиш мумкин эмас.

Мусобақадош Тошкент ва Иваново областлари, умуман Ўзбекистон ва Россия республикаларининг халқлари ўртасидаги дўстлик азалий ва абадийдир.

Ўзбекистон билан иқтисодий ва маданий алоқаларимиз, ўзбек халқи билан дўстлигимиз республика ташкил этилган дастлабки йилларданоқ кенг кўламда бошланган эди. Хусусан, ўша йиллари республикангиздан келтирилган «оқ олтин» Иваново шаҳри саноатининг тараққий этишида муҳим омил — асосий хомашё бўлиб хизмат қила бошлади ва ҳануз хизмат қилиб келмоқда.

Ўз навбатида ивановоликлар Ўзбекистонда тўқимачилик саноатининг қалдирғочи — Тошкент тўқимачилик комбинатини қуришда ва ишга туширишда салмоқли ҳисса қўшдилар. Мирзачўл ерларини ўзлаштиришда иштирок этдилар.

Рус ва ўзбек халқлари ўртасидаги буюк дўстлик абадий гуллаб-яшнайверади!..

Анастасия ЕРОФЕЕВА,
Иваново меланж комбинатининг бош инженери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ҚЎШ ШОДИЁНА

Ради СТАНЧЕВ,
Болгариянинг икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Хасково округидаги «Марбас» кўмир кони проходкачилар бригадасининг бошлиғи.

— Бу йил болгар халқи ҳам, ўзбек халқи ҳам шонли саналарни тантанали нишонлаяпти. Сентябрь ойида биз Болгарияда социалистик революциянинг 40 йиллигини кенг байрам қилган эдик. Энди эса биз учун қадрдон Ўзбекистонда республика ва унинг Компартияси ташкил этилганлигига 60 йил тўлди.

Шу шонли сана муносабати билан республика барча меҳнаткашларини, айниқса, биз билан мусобақадош Ангрендаги 9-коннинг А. Маматов бошлиқ бригадаси коллективини қизғин қутлаймиз. Халқларимиз, Хасково округи ва Тошкент области меҳнаткашлари ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик алоқалари тобора мустаҳкамланишига ишончимиз комил.

СЎЗ – ЮБИЛЕЙ ОЛДИ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИГА

Саодат ГУЛАҲМЕДОВА,
Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БУГУНГИ кунда колхозимизда пахтачиликнинг жадал ривожланиб бораётганлигини кўриб қувониб кетаман.

15 йилдан ошдики, бригадага етакчилик қилиб келяпман. Коллективимиз эришган ютуқлар ҳам салмоқли бўлаётир. Сўнгги беш — олти йилда ҳар гектар ердан мунтазам 50 центнердан ошириб пахта йиғиштириб оляпмиз. 1984 йилда ҳам план ва юксак социалистик мажбуриятимизни пешқадамлар сафида бажардик. Ҳозиргача гектаридан олинган ҳосил 50 центнердан ошиб кетди. Биз республикамиз ва унинг Компартиясининг 60 йиллик юбилей йилида 60 центнерлик маррани эгаллашга аҳд қилганмиз.

●

Аббос БАКИРОВ,
Калинин районидаги Охунбобоев номли қўйчилик совхози директори, республикада хизмат кўрсатган чорвадор.

СОВХОЗИМИЗ бундан 18 йил муқаддам Келес массивининг чўл зонасида, бир неча хўжаликларнинг майда қўйчилик фермалари базасида ташкил этилган эди. Партия - ҳукуматимизга минг раҳмат. Қисқа вақт ичида катта ишлар амалга оширилди. Чўлда чўпонлар шаҳарчаси бунёд этилди. Айни кунларда яйловларда 60 мингга яқин қўй-қўзи боқилмоқда. Қўйчилик совхозга ҳам, давлатга ҳам катта фойда келтирмоқда. Ҳар йили қўзи олиш, жун, гўшт сотиш планларини ошириб бажармоқдамиз. 1983—1984 чорва қишлови якунига мувофиқ Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби бўлдик. Республикамиз ва унинг Компартияси юбилейига план ва мажбуриятларимизни ортиғи билан бажарган ҳолда етиб келдик.

●

Анвар ЭГАМНАЗАРОВ,
Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг сабзавотчилик бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Қишлоқда туғилиб ўсдим. Деҳқончилик касби туфайли элга танилдим. Обрў орттирдим. Дастлаб омоч, кетмон, сўқа деҳқончиликда асосий қурол бўлган эди. Эндиликда биз дала меҳнаткашлари ихтиёрига кучли тракторлар ва бошқа зарур техникалар бериб қўйилган. Ҳар йили кўплаб минерал ўғит ва кимёвий дорилар оламиз. Буларнинг ҳаммаси ердан самарадорлик билан фойдаланишимизда муҳим омил бўлаётир. Деҳқончилик маданияти юксалиб бормоқда.

Республикамиз юбилейига муносиб меҳнат совғалари билан етиб келдик. Картошка, сабзавот планлари ошириб бажарилди. Мажбуриятимизни ҳам муддатидан илгари адо этамиз.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

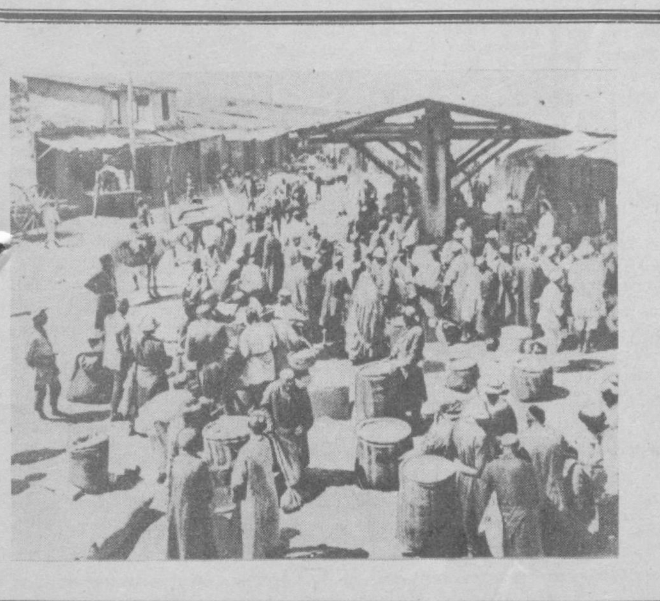

ЎТМИШДА ВА ҲОЗИР

● РЕВОЛЮЦИЯГА қадар Тошкент кўримсиз, чекка ўлкадаги шаҳар бўлган. Чапдаги суратда ўша пайтда «Пиёнбозор» деб юритилган жой тасвирланган.

● ЎЗБЕКИСТОН ССР пойтахти — Тошкентни ҳақли равишда Шарқ машъали деб аташади. Тошкент дўстлик ва тинчлик шаҳридир. Бу ерда йирик халқаро анжуманлар, турли қитъа вакилларининг учрашувлари ўтказиб турилади.

Ўнгдаги сурат шаҳар марказининг бугунги кундаги кўринишидир. Совет ҳокимияти йилларидагина Тошкент ана шундай гўзал ва кўркам шаҳарга айланди.

ЎзТАГ фотолари.

29 октябрь—Ленин комсомоли туғилган кун

Бутуниттифоқ Ленинча Коммунистик Ёшлар союзи туғилган кун Совет халқи учун катта байрамдир. Чунки кўплаб совет кишилари комсомолда чиниқиб, ҳаёт тажрибасига эга бўлганлар, мустақил меҳнатга комсомол йўлланмаси билан борганлар.

Партиямиз комсомолга алоҳида ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида яқинда қабул қилган қарори бу ғамхўрликнинг ёрқин ифодаси бўлди.

Комсомол туғилган кун арафасида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги нишонланаётганлиги яна бир қувончли ҳолдир. Ёшларимиз юбилей шарафига бошланган мусобақада актив иштирок этиб, ўтган ойларда ажойиб меҳнат муваффақиятларини қўлга киритдилар. Мусобақа давомида 40 мингдан ортиқ тошкентлик илғор ишчилар «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган фахрли номга сазовор бўлдилар

Тошкентлик комсомоллар 300 хил маҳсулотга оталиқ қилмоқдалар. 30 мингдан ортиқ йигит-қиз шахсий белги билан ишламоқда. Улар тайёрлаётган маҳсулотлар аъло сортларга қабул қилиб олинаяпти.

Юбилей йилида комсомолларимиз сафи яна ҳам ўсди. Ҳозир область комсомоли ўз сафига 670 мингдан ортиқ йигит-қизни бирлаштирган. Бугунги кунда биз Ангрен шаҳарсозлик бошқармаси пардозловчи-бўёқчиси, СССР Олий Совети депутати Ҳайриниса Норматова, «Средазуголь» бирлашмаси электровоз машинистининг ёрдамчиси, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати А. Анорқулов, Паркент районидаги «Коммунизм» совхози механизатори, ВЛКСМ XIX съезди делегати М. Дадаматов каби илғорлар номини ҳурмат билан тилга оламиз. Улар республика юбилейи шарафига ўтказилган мусобақада энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Ҳозирги кунда юрагида ўти, билагида кучи бор барча кишиларнинг ўрни далададир. Пахта йиғим-терим кампанияси бошланиши билан областимиз шаҳар ва районларида тузилган зарбдор комсомол-ёшлар отрядлари пахтавор томон йўл олди. Ҳозирги кунда 378 та зарбдор отряд пахтазорларда меҳнат қилмоқда. Булар ўртасида ташкил қилинган мусобақага ҳар беш кунда якун ясаб бормоқдамиз. Кейинги беш кунликда Янгийўл шаҳри ва Фрунзе райони зарбдорлари ғолиб чиқдилар.

ВОРИСЛАРМИЗ

Пахтазорларда мингга яқин янгийўллик йигит-қиз меҳнат қилмоқда. Кейинги беш кунликда уларнинг ҳар бири ўрта ҳисобда салкам 40 килограммдан пахта териб берди. Фрунзе райони корхона ва ташкилотларидан борган 650 йигит-қиз ҳам Оққўрғон далаларида зўр ғайрат билан меҳнат қилаяпти. Умуман, ҳар бир шаҳар, ҳар бир районнинг ўз отрядлари бор. Уларга 16,5 минг йигит-қиз бирлашган.

Ҳашарга чиққан ёшлар ўртасида «Узбекхиммаш» заводи слесари Сергей Лихопуд барчага намуна бўлаяпти. С. Лихопуд ва унинг дўстлари Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозида меҳнат қилмоқдалар. Сергей ҳар куни эл хирмонига 90 килограммдан пахта тўкаяпти. Терим давомида Тошкент политехника институтининг Чирчиқдаги кечки факультети студентлари ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Улар комсомол туғилган кунда ишлаб топилган маблағни тинчлик фондига ўтказишга қарор қилдилар. Бу ташаббус ҳозир барча ҳашарчилар ўртасида кенг қулоч ёймоқда.

Пахтазорда меҳнат қилаётган ҳар бир коллектив ўз зиммасига конкрет мажбуриятлар қабул қилган. Чиноз районидаги 9-ўрта мактаб ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаси аъзолари 66 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34,5 центнердан пахта ҳосили олиб, дастлабки довонни забт этдилар. Энди 55 центнерлик марра учун кураш кетаяпти. Ўқувчилар ўзлари эришган ютуқларни республика юбилейига бағишламоқдалар. Областимиз районларида тузилган бошқа ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларида ҳам йиғим-терим ишлари қизғин бораяпти. Ҳар бир коллектив энг юқори кўрсаткичга эришишга интилмоқда.

Областимизда ёшларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳадемай комсомол сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили бошланади. Бу йил 4387 та мактабда машғулотлар олиб борилади. Машғулотларда салкам 60 минг йигит-қиз иштирок этади. Улар илғор иш усулларини ўрганиш билан бирга марксча-ленинча таълимотни ҳам пухта ўзлаштирадилар.

Комсомол сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида ёшлар билимини оширишга ҳисса қўшаётган пропагандистлар бизда оз эмас. «Миконд» заводи цех бошлиғининг ўринбосари Олим Неккадамов, Ғалаба районидаги экспериментал механика заводи экономисти Анна Морозова, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози ҳисобчиси Асил Уташев каби моҳир пропагандистлар ўтган ўқув йили якунлари бўйича энг юқори кўрсаткичларга эришганликлари учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг эсдалик совғаси ҳамда кўкрак нишони билан тақдирландилар. Ёш пропагандистлар янги ўқув йилига ҳам пухта ҳозирлик кўрган ҳолда келмоқдалар.

Республика юбилейини ва Ленин комсомоли туғилган кунни меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олаётган областимиз йигит-қизлари эндиликда асосий эътиборни беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга, КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленуми қарорларига жавобан яна ҳам унумли меҳнат қилишга, интизомни мустаҳкамлашга, ноз-неъматлар етиштиришни кўпайтиришга қаратмоқдалар.

М. МАҲМУДОВ,
Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари.

«УЛКАН ВА ҚИСҚА ҲАЁТ»

● Комил ЕРМАТОВ номли «Ўзбекфильм» киностудиясининг постановкачи-режиссёри, СССР халқ артисти Йўлдош Аъзамов раҳбарлигида суратга олинган «Улкан ва қисқа ҳаёт» бадиий фильми республикамизнинг биринчи президенти, халқ оқсоқоли Йўлдош ота Охунбобоевнинг ҳаёти ва ижтимоий фаолияти тўғрисида ҳикоя қилади. Суратда: ана шу картинадан бир кўриниш.

ЎЗБЕКИСТОНИМ

Қуёшни етаклаб уйғонур тоғлар,
Мевалар елкалаб тўлғонур боғлар,
Чаманга чорлайди олтин чаноқлар,
Бу сенсан—диёрим, Ўзбекистоним,
Эй, менинг баҳорим, чаманистоним,

Сир, Аму умрингга йўлдош, парвона,
Борлиғи дурдона, сен унга она,
Бахтингдан сўзлайсан бу кенг жаҳона,
Бу сенсан — диёрим, Ўзбекистоним,
Эй, менинг баҳорим, чаманистоним.

Дилкашу, дилрабо аҳлу мардуминг,
Яхшилик, эзгулик фазлу удуминг,
Бу нотинч жаҳонга тинчлик умидинг,
Бу сенсан — диёрим, Ўзбекистоним,
Эй, менинг баҳорим, чаманистоним.

Мардларинг бонг урар шаҳарларингдан,
Шарафли, қувончли хабарларингдан,
Қудрату азмингдан, зафарларингдан,
Бу сенсан — диёрим, Ўзбекистоним,
Эй, менинг баҳорим, чаманистоним.

Табиат ранг олур қишлоқларингдан,
Хирмонлар юксалур тупроқларингдан,
Бир дунё нур келур қирғоқларингдан,
Бу сенсан — диёрим, Ўзбекистоним,
Эй, менинг баҳорим, чаманистоним.

НАЗАРМАТ.

ХУШХАБАР КЕТИДАН ХУШХАБАР

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

БЕКОБОД. Район пахтакорлари тобора маррага яқинлашмоқдалар. Ғалаба рапортига имзо чекаётган хўжаликлар, бригадалар, бўлимлар кўпаймоқда.

Бу йил Навоий номли колхозда 1600 гектар майдонда пахта етиштирилди. Хўжалик деҳқонлари теримнинг дастлабки кунлариданоқ техникадан фойдаланишга алоҳида эътибор бердилар. Терим-транспорт отрядлари қатъий график асосида иш олиб борди. Механизаторлар хирмонга барака киритдилар. Шу туфайли ҳам колхоз теримда юксак суръатларни таъминлаб маррага барвақт етиб келди. Ҳозиргача давлат қабул пунктларига 4600 тонна пахта топширилди, план бажарилди. Ҳосилдорлик 29 центнерданга тўғри келди. Қувончлиси шундаки, давлатга топширилган хомашёнинг 60 процентн биринчи сортларга қабул қилинди.

Колхознинг Х. Сайдинов, А. Абдувоситов ўртоқлар бошлиқ участкалари деҳқонлари ўзаро мусобақада олдинда бормоқдалар. С. Абдуалимов, Ж. Азаматов, А. Маматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 34—36 центнерга етди.

Колхоз пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисобга олиб, яна 1000 тонна «оқ олтин» сотиш учун курашмоқдалар.

●

БЎКА. Ҳамза номли колхоз меҳнаткашлари ҳам социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар. 1890 гектар ернинг ҳар гектаридан олинган ҳосил салкам 33 центнерданга тўғри келди. Бу хўжаликда ҳам терим техникасидан ғоят унумли фойдаланилди. Давлатга топширилган «оқ олтин»нинг 80 процентдан ортиғи «зангори кема»ларда терилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова, шунингдек Абдували Сотиболдиев, Тўхта Боботоев ўртоқлар бошлиқ бригадалар айни кунларда 60 центнерлик марра учун курашмоқдалар.

●

ПИСКЕНТ. Ҳар йилдагидек бу йил ҳам Свердлов номли колхоз пахтакорлари чигитни ернинг табиий намига ундириб, гектарларда кўчатларнинг бут бўлишини таъмин этиб, 1860 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирдилар. Вақтдан, техника ва ишчи кучларидан тадбиркорлик билан фойдаланиб, кунлик пахта тайёрлаш суръатини ошира бордилар ва яхши натижаларга эришдилар. Уларнинг шу кунгача эл хирмонига топширган пахталари 5680 тоннадан ортиб кетди. Бу ҳосилнинг 3880 тоннаси биринчи сортга қабул қилинди, 3 минг тоннадан ортиқ пахта машиналарда териб олинди. Далаларда ишлаган терим машиналарининг ўртача унумдорлиги 80 тоннаданга тўғри келди. Собир Ҳидиров, Абдувоҳид Толипов, Музаффар Турғунов, Тўхтабой Афзалов, Исмоил Қулматов сингари механик-ҳайдовчилар шу кунгача 120—130 тоннадан пахта териб топширдилар.

„ОҚ ОЛТИН" ВАТАНГА

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 26 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён:

Бўка	1,15	91,57	0,94	81,98
Коммунистик	0,86	91,53	0,64	97,31
Ғалаба	1,07	91,41	0,47	80,33
Бекобод	1,55	90,84	1,01	60,25
Оққўрғон	1,13	88,50	0,74	80,21
Чиноз	1,32	87,47	1,56	62,19
Пискент	1,32	87,17	0,58	70,30
Ўрта Чирчиқ	1,32	85,01	1,10	84,69
Янгийўл	1,37	84,44	1,28	53,08
Область бўйича	1,26	88,90	0,89	75,10

Х. ЗИНКЭ.

«МЕН ЎЗБЕК ФАРЗАНДИМАН»

Хараламб Зинкэ таниқли румин ёзувчиси. У «Фронт кундалиги», «Мен қандай қилиб ўзбек бўлиб қолдим» сингари кўплаб китобларнинг муаллифидир.

Ёш румин комсомоли СССРга 1940 йилда келган эди. Улуғ Ватан уруши бошлангандан сўнг Х. Зинкэ Ўзбекистонга эвакуация қилинди, Самарқанд область Нарпай районида яшади ва ишлади. Бу ерда уни колхозчи Абдурасул Жўраев оиласи асраб олди. Ёзувчи бу ҳақда «Мен қандай қилиб ўзбек бўлиб қолдим» қиссасида жуда таъсирчан ҳикоя қилган. Қисса ўзбек тилида ҳам нашр қилинган.

Х. Зинкэ 1944 йилда Совет Армияси сафида фашизмга қарши курашда иштирок этди.

Ёзувчи 1960 ва 1974 йилларда Ўзбекистонда бўлган.

Ўтган йили Совет—Румин дўстлик жамиятининг Тошкент шаҳар бўлими мени кутилмаган иккита туҳфа билан қувонтирди: бу ерда менинг адабий фаолиятимга бағишланган кеча ўтказилибди. Шунингдек, менга совға тариқасида «Совет Ўзбекистони» журналига обуна ҳамда чиройли суратли альбом жўнатилибди. Бу альбомда ўзбек халқи янгича ҳаётнинг 60 йили мобайнида эришган улкан муваффақиятлари тасвирланган экан.

Бу Тошкент ва Самарқанддан минглаб километр узоқликда бўлган кишига энг ажойиб совға бўлди. Қизиқарли ва мураккаб тақдирим туфайли мен оғир уруш йилларида шу ерларда бўлган ва ўзбек колхозчилари билан биргаликда меҳнат қилган эдим.

Ўшандан буён 40 йил ўтди...

Табиийки, ўтган давр хотирамни бир мунча хиралаштирди. Баъзи воқеалар ёддан кўтарилди, бошқалари эса бутун умрга муҳрланиб қолди. Ўзбекистон тўғрисидаги таассуротларим мангу сақланиб қоладиган хотираларимдандир.

Менга совға қилинган альбомни ҳамда чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти томонидан нашр қилинаётган «Совет Ўзбекистони» журнали саҳифаларини варақлар эканман ўша уруш йилларини ёдга олдим. Ўтмишни ҳозирги кун билан таққосладим.

Совет Ўзбекистони ташкил этилганидан буён ўтган 60 йил мобайнида совет коммунистларининг революцион байроғи остида иқтисодий, маданий ва социал соҳаларда мислсиз муваффақиятларга эришди.

Бундан роппа-роса ўн йил муқаддам ўзбек ёзувчиларининг меҳмони бўлган эдим. Аэропортдаёқ мени Тошкентнинг янги манзаралари мафтун этди.

Шаҳардаги ўзига хос, моҳирона архитектура услубида бунёд этилган турар-жой кварталлари, маданият ва спорт иншоотлари, меҳмонхоналар эртаклардагидек гўзал ва нафис эди. Худди ана шундай улкан ўзгаришларга мен Самарқандда ҳамда бир вақтлар меҳмондўстлик билан мени ўз бағрига олган Тоткент посёлкасида ҳам дуч келдим.

Ёзувчилар ўз таассуротларини бўяб кўрсатиш, ошириб юборишга мойил дейдилар.

Балким шундайдир... Лекин ўзим тўғримда бундай дея олмайман, чунки 1941 йилнинг ноxуш кузида Совет Ўзбекистони билан бўлган учрашувим туристик ёки кўнгилочар саёҳат натижаси эмас эди. Тўғри, ўша пайтда ҳали ёзувчи бўлишни орзу қилардим.

Шуни очиқ-ойдин айтишим даркорки, Ўрта Осиё республикалари тўғрисида бирор нарса билмасдим. Шундай қилиб мен ўзимни Колумб, деб ҳисоблашим мумкин эди.

Бироқ мен 1941 йилнинг октябрида мамлакатингиз, халқингизни кашф этган эдим-ми?..

Кашф этсам ҳам «пастдан юқорига қараб», ҳар бир халқнинг асосий ячейкаси — оиладан, боз устига деҳқон оиласидан кашф этган эдим.

Ҳозирги пайтда Тоткент ўз архитекторига эга. Шу мисолнинг ўзи кўп нарсани ойдинлаштиради. Шундай бўлса ҳам бу қишлоқ тўғрисида баъзи бир нарсаларни ҳикоя қилиб бермоқчиман.

ЧЕТ ЭЛЛИКЛАР РЕСПУБЛИКАМИЗ ҲАҚИДА

Тоткент архитектори Ниёз Жўраевадир. У Шариф Расуловнинг қизи. Шариф эса мени ўзига фарзанд қилиб олган колхозчи Абдурасул Жўраевнинг ўғли. Абдурасул ота колхозда зоотехника соҳасида энг моҳир мутахассис ҳисобланарди. У мени, безгакка чалинган ўспиринни ўлим чангалидан қутқариб қолди.

Бундан 10 йил муқаддам яна Тоткентда бўлганимда ҳеч нарсани танимай қолдим. Қишлоқ тубдан ўзгариб кетибди. Ваҳоланки, 1960 йилда ҳам унинг кўчалари бўйлаб сайр қилган. 17 йиллик айрилиқдан сўнг Абдурасул отам, онам, Шариф акам билан учрашган эдим.

Эндиликда Тоткент Каттақўрғон шаҳри ва Нарпай билан асфальт йўли орқали боғланибди.

Мендан бошқа бирор бир европалик бундан 40 йил муқаддам Ўзбекистонда йўл қандай бўлганлигини билармикин? Ўшанда тизза бўйи келадиган тупроқ кечиб юрардим. Тушки жазирамада бу тупроқ оёқ боссанг куйдирадиган даражада қизиб кетар, кечалари эса муздек бўлиб қоларди. Тўсатдан шамол туриб қолганда эса ҳамма ёқни чанг-тўзон қопларди.

Уруш вақтидаги қишлоқ ўрнини шинам турар-жойларга эга бўлган мутлақо бошқа қишлоқ эгаллабди. Бу уйларда яшовчи кишиларнинг маданият соҳасида қанчалар илгарилаб кетганлигини тасаввур этиш қийин.

Эсимда: колхознинг мажлислар ўтказиладиган залида шарқдаги одатларга кўра эркаклар бир томонда, аёллар эса президиумга тескари ҳолда бошқа томонда ўтиришарди. Ҳозир бу ерда кенг саҳнаси ва кино залига эга бўлган гўзал клуб қад кўтарибди. Уруш йилларида Тоткентда электр йўқ эди. Шу сабабли биз кино кўргани саккиз километр яёв юриб, Нарпайга борардик.

Мен пахта теришда ҳам қатнашганман. Бу нақадар оғир меҳнат эканлигини яхши биламан. Чунки биринчи меҳнат кунларимни шу ерда ишлаб топганман. Аммо бу оғир меҳнатга чидай олмаганлигимни рўй-рост айтишим керак. Шунинг учун ҳам ўзбек аёлларининг (эркаклар фронтда эди) меҳнатсеварлиги ва маҳоратига қойил қолардим. Улар кун бўйи жазирамали қуёш остида қад ростламай биз европаликларга ғоятда енгил, пардек туюладиган «оқ олтин» теришарди. Бир меҳнат куни ишлаш учун 100 килограммдан кўпроқ пахта теришарди.

Шунинг учун ҳам ўзбек аёлларига доим таъзим қиламан.

Ҳозирги пайтда эса пахта юқори малакали хотин-қизлар ва эркаклар томонидан бошқарилаётган мураккаб машиналарда териб олинмоқда.

Бундан 10 йил илгари Шариф ака менга колхоз фермаси ва отхонасини зўрлаб кўрсатди. У мен бу жойларни ёддан чиқарган-чиқармаганлигимни билиш учун шундай қилди. Чунки пахта теришни уддалай олмаганимдан сўнг фермага кекса чўпоннинг шогирди сифатида ишлашга ўтгандим. Мен аранг терган 10 килограмм пахта афтидан европаликлар учун «рекорд» бўлса керак. Бироқ, шунча пахта терганимдан кейин белимни кўтаролмай қолгандим.

Ҳозирги пайтда фермадаги техника тараққиёти мени ҳайратга солди. Худди шунингдек, Нарпайнинг янги қиёфаси ҳам жуда катта таассурот қолдирди.

Буни тушунса бўларди. Чунки мен, румин халқининг фарзанди учун Ўзбекистон Зирабулоқдаги вокзалдан бошланди. Партия ва совет органлари ўша пайтда эвакуация қилганларни қандай меҳрибонлик билан кутиб олганликларини, уларни турар-жой ва иш билан таъминлаш учун қандай ғамхўрлик қилганликларини ёддан чиқариб бўладими!

Кўчириб келтирилган қанд заводи Нарпайда қандай суръатлар билан жойлаштирилганлигини ёддан чиқариб бўладими! Янглишмасам у Украинадан олиб келинганди.

Ҳозир 1984 йил. Ҳамма нарса орқада қолди, тарих бўлиб қолди. Бу Ўрта Осиёда, Ўзбекистонда социализм қуриш тарихидир. Нарпайда район музейида бўлдим. У ерда фашизмга қарши урушда ҳалок бўлганлар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик олдида бош эгдим.

Совет Ўзбекистони ўзининг 60 йиллик юбилейини нишонламоқда. Унинг муваффақиятлари — улкан каналлардан мураккаб корхоналаргача, қишлоқ мактабларидан Фанлар академиясигача — буларнинг ҳаммаси СССРда социализм қудратининг ёрқин далилидир.

Менинг мамлакатимда бу тарихий муваффақиятларни яхши билишларига сизларни ишонтиришни истайман. Шундай қилиб менга Руминия социалистик республикасидан ажойиб ўзбек халқига янги муваффақиятлар, республикангиз — Совет Ўзбекистонининг гуллаб-яшнашини тилаб энг эзгу истакларимни билдиришга ижозат этгайсизлар.

Румин тилидан **Х. Альтман** таржимаси.

Редактор Н. НАСИМОВ.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ ДАЛАЛАРИДА

ТОШКЕНТЛИК ЎҚУВЧИЛАР ХИРМОНИ

Ўз ташаббусларига амалий ишлари билан жавоб бераётган пойтахт Киров районининг 9, 10-синф ўқувчилари Сирдарё область, Боёвут райони, Пушкин номли совхоз далаларида шу кунгача 864 тонналик катта хирмон тикладилар.

Райониинг 2 мингдан ортиқ ўқувчиси бевосита пахта теримида иштирок этаяпти. Ўқувчилар юбилей йили хирмонини янада баланд кўтариш мақсадида мактаблараро бошлаган социалистик мусобақа ўз самарасини бераяпти.

Дастлабки кунларда ўқувчилар 50—52 тоннадан пахта терган бўлсалар, шу кунларда ҳам улар тўплаётган хирмон 48—50 тоннани ташкил этмоқда. Мактаблар ўртасидаги мусобақада 70, 117, 98, 96-мактаблар ўқувчилари пешқадамлар сафида бормоқдалар. Бу мактаблар биргаликда шу кунгача 1000 тоннадан ошириб пахта тердилар.

Мактаб комсомол-ёшлари ўртасида кўпмингкилограммчилар ҳаракати бошланганлиги қувончлидир. 70-мактаб ўқувчиларидан Сергей Ли, Ваҳоб Камоловлар 105, 115 килограммгача етказиб пахта топширяптилар.

С. СУЛТОНОВ.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

● БЕКОБОД

ОЙБЕК номли совхознинг 5-бўлими деҳқонлари механизаторлардан Ж. Ҳасанов, Ҳ. Юсупов, А. Ризқулов ўртоқларнинг номларини ҳурмат билан тилга оладилар. Чунки 450 гектар ернинг ҳар гектаридан 29 центнердан хирмон кўтарилиб планнинг бажарилишида уларнинг хизматлари катта бўлди. Бўлим деҳқонлари ҳосилдорликни кам деганда 35 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

● КОММУНИСТИК

«ПРАВДА» колхозининг Х. Илья бошлиқ бригадаси ҳосилдорлик бўйича энг юқори кўрсаткичга эришди, 87 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 36 центнердан пахта олиниб, план барвақт бажарилди. Республикамиз юбилейи шарафига ўзаро мусобақани авж олдирган пешқадамлар йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдалар. Улар ҳосилдорликни 42 центнердан ошириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

● ОҚҚЎРҒОН

С. СЕГИЗБОЕВ номли совхознинг 2-бўлимида ҳам йиғим-терим ишлари уюшқоқлик билан ўтказилди. 650 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олиниб, план муваффақиятли адо этилди. Машиналарда терилган пахтанинг салмоғи 1636 тоннага етди.

● ЯНГИЙЎЛ

«ИНТЕРНАЦИОНАЛ» колхозининг Свердлов участкаси пахтакорлари ўзаро мусобақада олдинда бормоқдалар. Улар ўтган куни маррага етиб келдилар. 293 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан ошириб ҳосил йиғиб олинди. Ж. Мавлудов, П. Аҳмедов сингари механик-ҳайдовчилар 110—125 тоннадан пахта териб топширдилар. Участка пахтакорлари ялпи хирмонларини 1140 тоннага етказмоқчилар.

● ҒАЛАБА

ДАЛАДАГИ ҳосилни сўнгги килограммларигача териб олиб, ҳосилдорликни 45 центнерга олиб чиқамиз!

Свердлов номли колхознинг Ш. Жумақулов бошлиқ бригадаси деҳқонларининг аҳди ана шундай. Улар бир неча кундан буён социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I. 9.00 — Время. 9.40 — Шахмат. 9.55 — Қизил қўнғироқлар. Бадиий фильм. 2-серия. 10.50 — «Спортлотонинг 43-тиражи. 11.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.30 — Сизга манзур адабиётлар. 12.15 — Ғолиблар. 13.30—Дунё воқеалари. 13.45 — Биз боғ сайрига чиқдик. Қадимий романслар. 14.10 — Оила ва мактаб. 14.40 —Мультфильм. 15.00 — Ҳайвонот оламида. 16.00 — Хоккей. 18.15— Инсон. Ер. Коинот. 19.00 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 19.30 — Музикали кўрсатув. 20.30 — Қизил қўнғироқлар. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.40 — Куйлар. 00.10 — Шахмат. 00.25 — Янгиликлар.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.25 — Шаҳарлар ҳақида телефильмлар. 10.05 — Тонгги почта. 10.35 — ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 12.05 — Ритмик гимнастика. 12.35 —Фильм-спектакль. 14.50 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Музикали киоск. 15.30 — Телефильм. 16.40 — Концерт. 18.40 — Ҳужжатли фильм премьераси. 19.10 — Маёқ шуъласи. Бадиий фильм. 20.15 — Халқаро обзор. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. АСК—«Спартак».

Ўз ТВ I. 10.00 — Ахборот. 10.30 — Видеофильм. 10.50 — — «Шахмат мактаби». 11.30 — Телевизион фестиваль. 13.25— Инсон ва табиат. 14.55 — Концерт. 15.35 — Шоирлар — болаларга. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Адабий композиция. 18.20 — Эртага — Автомобиль транспорти ходимлари куни. 18.50 — Кино программа. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ер фарзанди. Бадиий фильм.

ЎзТВ II.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ "Ташкентская правда" / ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749, қишлоқ хўжалиги—325647, пропаганда—325556, совет қурилиши—325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553, адабиёт ва санъат—325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733, хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354, фельетонлар—325556, фотомухбир—325894.

Р. 20147 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1814. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12